



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Dictamina Seu Scita Variæ Doctrinæ, Politicæ, Moralis, Stoicæ, Christianæ, & Spiritualis**

**Nieremberg, Juan Eusebio**

**Paderbornæ, 1711**

Decas VIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50306](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50306)

70. Duo sunt, quæ militem in seditio-  
nes cogunt: nimia Tribunorum severi-  
tas, & immodicus gregariorum labor, nisi  
is insueta mercede præmiatur. Hoc exci-  
tavit Legiones inferioris Germaniæ Tibe-  
rii tempore, invitas aut jugum pati, aut  
Tyrannum. Ast sedandi hos tumultus ars  
optima, tollere Authores, aut devincire.  
Sic composito exercitu audendum est in  
hostes, eoque intentis animis reliqua dif-  
fluet conjurationis moles.

*DECAS VIII.*

71. Præter virtutem, ac bene guber-  
nandi Voluntatem polleat Princeps noti-  
tiâ eventuum, qui in humanis evenire  
possunt; imò & sæpius volvat consilia  
providentiæ divinæ, cui regnorum mo-  
les innititur. Noverit se à Deo magis cu-  
rari, ac cæteros. Pari ille zelo fertur in  
Vicarios suæ providentiæ, ac Rex in Re-  
gnorum.

72. Nihil decantatum magis Divinis li-  
teris, quàm Regna ob peccata castigari:  
Jam videas ea plecti ob delicta Regum &  
Regni, jam Regni in Rege, jam Regis in  
Regno. Auferat proinde Rex iniquitates

ſuas, atque unâ procuret auferri in populo: nam ex utriſque periclitatur.

73. Diſſimulat aliquando Deus punire peccata, impunitatem vix unquam. Videas Regna turbari, deficere, interire, non quòd plurimi ſint, qui delinquant, ſed quòd rarus plectatur. Plus damni affert impunitas, quàm malitia.

74. Minùs exactè fiunt quæ alienis oculis committuntur. Expediſſimum Regem propriis videre, & quæ aguntur, diſcernere. \* *Miserrimum eſt Regnum (inquit ille) ubi Princeps auditur dicere: Proſpice accuratè rebus omnibus, & adverte, ut aptè fiant. Fac quod judicaveris magis expedire. Hæc tua cura commiſſa ſunt.* Non ſatis eſt, Princeps aliis ſolicitudinem imponat; ipſe quoque laboret, neceſſe eſt; inquiret, inſiſtat faciendis, & de factis rationem exigat.

75. Ruina Regnorum hiſ procurari ſolet: ambitione gubernantium, prodigalitate aut avaritiâ, crudelitate aut nimiâ indulgentiâ, ſeditione, neglectu Divinorum, & Statûs Eccleſiaſtici contemptu. Hi ſunt ſcopuli, quibus impacta ſolvitur Reipublicæ ratis.

\* *Idea Conſiliarii in præfat.*

76. Ubi dignitates venales sunt, & officia prostant, ille plus offeret, qui appetentior est. Verum ideo plus offeret, ut deinde plus auferat, redempturus pretium emptionis faenore receptionis.

77. Ut virtus in nobiliore eminentior est, ita & lapsus gravior. Sapiens nunquam leviter errat, nec procerus facile corruit, quin se affixerit. Quod remotior est ab imo, eo fortius alliditur.

78. Non sufficit fontem limpidum esse, si canalem luto infeceris: Ita satis non est Principem virtute fulgere, nisi & Ministri vitiiis careant. Non Regis duntaxat exemplo populus regitur, sed Ministrorum illi assistentium; à quorum consortio non est immunis Princeps, quin possit infici ac depravari.

79. Dubius semper est bellorum exitus; videris tamen ut plurimum bonam causam in fine triumphare. Bellum malo ex fine susceptum solet & finiri exitu infelici.

80. Ubi bellum movendum est, fugiat Princeps consilia conjugis, quæ nimirum experientia docuit semper improsperè evenire. Penè semper mulierem ambitio

incitat, superbia urget, vindicta impellit. Ottocarum ambitio uxoris ad arma coëgit, per arma in interitum. Parysatis Artaxerxé commisit Memnoni & Cyro minori, utrumque infelici exitu.

*DECAS, IX.*

81. Oppressione populi transferuntur Regna. Idcirco dicebat Lycurgus, in Republica plus timendos pauperes ac egentes, quam divites & fastuosos. Terrifica sunt consilia, quæ necessitas imponit. Hinc meritò Silius: *Est deforme malum, & sceleri proclivis egestas.*

82. Perspecta sint Principi subjectorum suorum ingenia, quæ pro Regionum diversitate solent quoque esse diversa. Non enim sinè causa Ulpianus statuit, ut mancipia, cùm venderentur, edicerent, unde forent oriunda.

83. Qui oves palabundas versùs Austrum minaverit, reperiet eas lanâ destitui; vinum verò, quod in Septentrionem ducitur, purificari. Politici idem observant in militia. Exercitus, qui in orientem ducitur, roboratur; dum in meridiem abit, infirmari solet.

84. Quæ-